

AKTUALITĀTES TIESĪBU AKTOS

(01.10.2022. - 31.10.2022.)

SATURS

- ▶ Interesešu pārstāvības atklātības likums
- ▶ Grozījumi Darba likumā
- ▶ Grozījums likumā “Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”
- ▶ Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā
- ▶ Grozījumi Aizsargjoslu likumā

INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS ATKLĀTĪBAS LIKUMS

PIEEJAMS [ŠEIT](#)

- ▶ Pēc vairāku starptautisko organizāciju ierosinājuma regulēt ar lobēšanu saistītus jautājumus, Saeima ir izstrādājusi atbilstošu regulējumu un 2022. gada 13. oktobrī pieņēmusi jaunu Interesešu pārstāvības atklātības likumu.
- ▶ Likuma mērķis ir nodrošināt interesešu pārstāvības procesa atklātību, veicinot sabiedrības uzticēšanos interesešu pārstāvjiem, kas piedalās publisku lēmumu ierosināšanā, izstrādē, pieņemšanā vai piemērošanā, un publiskajai varai, kā arī nodrošināt visām ieinteresētajām privātpersonām godīgas un vienlīdzīgas iespējas iesaistīties interesešu pārstāvībā.
- ▶ Likums primāri nosaka pienākumu interesešu pārstāvjiem, kas pārstāvību veic sistemātiski, reģistrēties interesešu pārstāvības reģistrā, kuru vedīs Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs.
- ▶ Noteikts, ka par sistemātisku interesešu pārstāvību uzskatāma interesešu pārstāvība, kas vismaz trīs reizes īstenota pēdējo 12 mēnešu laikā, skaitot no pirmās interesešu pārstāvības reizes. Savukārt par interesešu pārstāvi uzskatāma jebkura privātpersona, kas likuma izpratnē veic interesešu pārstāvību par atlīdzību vai bez tās, neatkarīgi no juridiskā statusa vai reģistrācijas.
- ▶ Līdzās interesešu pārstāvības reģistram, likums ievieš arī interesešu pārstāvības deklarēšanas sistēmu, kurā publiskās varas pārstāvji veic ierakstus par interesešu pārstāvības aktivitātēm, piemēram, tikšanās datums, saziņas forma, dalībnieku skaits, apspriestie jautājumi, privātpersona, kuras labā tiek veikta interesešu pārstāvība u.c.
- ▶ Likums nosaka interesešu pārstāvju pienākumus un publiskās varas pārstāvju darbības ierobežojumus interesešu pārstāvībā.
- ▶ Regulējums satur pilnvarojumu Ministru kabinetam izdot noteikumus, kas papildus nosaka sniedzamo ziņu tvērumu par veikto interesešu pārstāvību, izveidot interesešu pārstāvību jomu sarakstu. Likumā ietverts arī pienākums reizi gadā Ministru kabinetam sniegt Saeimai ziņojumu par to, kas paveikts, lai sasniegtu likuma mērķus, kā arī par turpmāk iecerēto darbību.
- ▶ Ministru kabinetam ziņojumā par 2025. gadu būs jāiekļauj apsvērumi par to, vai ir nepieciešams noteikt arī administratīvo atbildību šā likuma pienākumu neizpildes gadījumā.
- ▶ Likums ir izsludināts un stāsies spēkā 2023. gada 1. janvārī. Normas par interesešu pārstāvības reģistru un pārstāvības veikto darbību deklarēšanas sistēmu stāsies spēkā 2025. gada 1. septembrī.

GROZĪJUMI DARBA LIKUMĀ

PIEEJAMS ŠEIT

- ▶ Saeima 2022. gada 27. oktobrī pieņēma grozījumus Darba likumā, ar kuriem ir papildināti likuma pārejas noteikumi, paredzot, ka no 2023. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros būs 620 euro.
- ▶ Tāpat ar grozījumiem ir pieņemts, ka minimālā mēneša darba alga no 2024. gada 1. janvāra normālā darba laika ietvaros nevar būt mazāka par 700 euro.
- ▶ Kā skaidrots likumprojekta anotācijā, tad minimālā darba alga nedrīkst būt mazāka par valsts noteikto minimumu, kas darba devējiem obligāti jānodrošina saviem darbiniekiem par darbu normāla darba laika ietvaros. Minimālās algas paaugstināšana veicina mājāsaimniecību ienākumu pieaugumu un vienlaikus var motivēt lielāku iesaisti darba tirgū, kā arī minimālās algas paaugstināšana ir viens no instrumentiem strādājošo nabadzības mazināšanai.

GROZĪJUMS LIKUMĀ “PAR MATERNITĀTES UN SLIMĪBAS APDROŠINĀŠANU”

PIEEJAMS ŠEIT

- ▶ Saeima 2022. gada 27. oktobrī pieņēma grozījumus Darba likumā, ar kuriem ir papildināti likuma pārejas noteikumi, paredzot, ka no 2023. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros būs 620 euro.
- ▶ Tāpat ar grozījumiem ir pieņemts, ka minimālā mēneša darba alga no 2024. gada 1. janvāra normālā darba laika ietvaros nevar būt mazāka par 700 euro.
- ▶ Kā skaidrots likumprojekta anotācijā, tad minimālā darba alga nedrīkst būt mazāka par valsts noteikto minimumu, kas darba devējiem obligāti jānodrošina saviem darbiniekiem par darbu normāla darba laika ietvaros. Minimālās algas paaugstināšana veicina mājāsaimniecību ienākumu pieaugumu un vienlaikus var motivēt lielāku iesaisti darba tirgū, kā arī minimālās algas paaugstināšana ir viens no instrumentiem strādājošo nabadzības mazināšanai.

GROZĪJUMI UKRAINAS CIVILIEDZĪVOTĀJU ATBALSTA LIKUMĀ

PIEEJAMS ŠEIT

- ▶ 2022. gada 12. oktobrī stājās spēkā grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā, ar kuriem ir pieņemts, ka Ministru kabinets ir tiesīgs piešķirt finansējumu vienota valsts un pašvaldību klientu apkalpošanas centra darbības nodrošināšanai, lai palīdzētu ar finanšu līdzekļiem centru aprīkojuma un telpu nomas, komunālo izdevumu un apsaimniekošanas izdevumu segšanā.
- ▶ Tāpat ar jaunajiem grozījumiem ir noteikts izņēmums attiecībā uz dzīvesvietas deklarēšanas pienākumu. Proti, ziņu par Ukrainas civiliedzīvotāja izmitināšanas vietas adresi (kontaktadresi) iekļaušana Fizisko personu reģistrā būs uzskatāma par dzīvesvietas deklarēšanas pienākuma izpildi.

- ▶ Likuma grozījumos noteiktas izmaiņas arī attiecībā uz ēdināšanai paredzēto finanšu līdzekļu apmēru, paredzot viena izglītojamā 1., 2., 3. un 4. klasē ēdināšanai dienā 2,15 euro līdzšinējo 1,42 euro vietā. Tāpat ir pieņemts, ka valsts kompensēs pašvaldībām izdevumus par nepilngadīgo Ukrainas civiliedzīvotāju ēdināšanu, kuri ir uzņemti klātienē pamatizglītības programmas 1., 2., 3. un 4. klasē pēc 2022. gada 1. septembra, pašvaldībām iesniedzot pārskatu par izdevumiem.
- ▶ Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums ir papildināts ar nosacījumiem, kad Ukrainas civiliedzīvotāji zaudē pagaidu aizsardzību Latvijas Republikā. Nosacījumi pagaidu aizsardzības Latvijas Republikā zaudēšanai ir:
  1. persona vairs neatbilst likumā noteiktajiem atbalsta sniegšanas nosacījumiem;
  2. persona saņem starptautisko aizsardzību citā valstī vai izceļo (ir izceļojusi) uz valsti, kur tai ir tiesības uzturēties vai saņemt uzturēšanās atļauju;
  3. personai ir beigusies likumā noteiktajā kārtībā izsniegtās vīzas vai uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā derīguma termiņš, un mēneša laikā tā nav iesniegusi pieteikumu jaunas vīzas vai uzturēšanās atļaujas saņemšanai.
- ▶ Konstatējot kādu no augstāk minētajiem pamatiem pagaidu aizsardzības Latvijas Republikā zaudēšanai, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde:
  1. aktualizē informāciju par Ukrainas civiliedzīvotāju Fizisko personu reģistrā;
  2. aktualizē atbalsta sniegšanai saņemto informāciju;
  3. iekļauj informāciju par uzturēšanās atļaujas zaudēšanu Uzturēšanās atļauju reģistrā, bet vīzas gadījumā - Nacionālajā vīzu informācijas sistēmā.

GROZĪJUMI AIZSARGJOSLU LIKUMĀ

PIEEJAMS ŠEIT

- ▶ Latvijas Republikas Saeima pēc Aizsardzības ministrijas iniciatīvas un izstrādātā likumprojekta 2022. gada 6. oktobrī pieņēma grozījumus Aizsargjoslu likumā. Likumprojekta mērķis ir precizēt un noteikt skaidru regulējumu attiecībā uz būvniecību aizsargjoslās ap aizsardzības objektiem, kas īpaši ir svarīgi vēja parku attīstības jautājumā.
- ▶ Ar grozījumiem no likuma tiek izslēgtas vairākas normas, kuras līdz šim paredzēja drošības aizsargjoslu veidu “aizsargjoslas ap vēja elektrostacijām”.
- ▶ Grozījumos noteikts, ka divu mēnešu laikā no grozījumu spēkā stāšanās, kas paredz, ka netiks noteiktas drošības aizsargjoslas ap vēja elektrostacijām, attiecīgajās informācijas sistēmās tiek veikti labojumi, tostarp, nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā dzēšot kadastra objektiem reģistrētos nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus, kas nosaka drošības aizsargjoslas teritoriju ap vēja elektrostaciju.

- ▶ Ārvalstu prakses izpētes rezultātā tika secināts, ka fiziskām un juridiskām personām būtu ļaujama būvniecības projektu īstenošana ap konkrētām aizsargjoslu zonām. Šāds regulējums arī grozījumos ir radīts, proti, būves un ēkas aizsargjoslās ap valsts aizsardzības vajadzībām paredzētajiem navigācijas tehniskajiem līdzekļiem un militārajiem jūras novērošanas tehniskajiem līdzekļiem drīkst celt, ja saņemts saskaņojums no Aizsardzības ministrijas un saskaņā ar abpusēju vienošanos Aizsardzības ministrijai tiek atlīdzināti valsts aizsardzības vajadzībām paredzēto navigācijas tehnisko līdzekļu un militāro jūras novērošanas tehnisko līdzekļu darbības nodrošināšanai nepieciešamie izdevumi, kas radušies pēc celtniecības atļaujas došanas. Šādā veidā tiktu īpaši sekmēta vēju elektrostaciju izveide šādās aizsargjoslu teritorijās.
- ▶ Papildus šim grozījumi paredz papildināt gadījumus, kad krasta kāpu aizsargjoslā un pludmalē esošo valsts vai pašvaldības īpašumā esošo zemi iespējams atsavināt, proti, gadījumos, kad valstij piederošo zemi nodod bez atlīdzības pašvaldības īpašumā un pašvaldībai piederošo zemi nodod bez atlīdzības valstij, ievērojot Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā noteikto kārtību nekustamā īpašuma nodošanai bez atlīdzības vai maiņai.
- ▶ Grozījumi likumā stājās spēkā 2022. gada 3. novembrī.

Lai uzzinātu, kā mēs varam palīdzēt Jūsu biznesam, aicinām sazināties ar mūsu ekspertu komandu, kura izstrādās Jūsu biznesa vajadzībām piemērotāko un efektīvāko risinājumu!

KONTAKTI SAZIŅAI

RAIVIS LEIMANIS
Juridiskā departamenta vadītājs
raivis.leimanis@bdo.lv

Šī publikācija ir rūpīgi sagatavota, tomēr tā ir uzrakstīta vispārīgi, un tā ir jāuztver kā vispārīgs informatīvs materiāls, kas nav attiecināms uz nevienu konkrētu situāciju. Šo publikāciju nedrīkst lietot vai atsaukties uz to, lai vērtētu konkrētas situācijas, un jums nevajadzētu rīkoties saskaņā ar šajā publikācijā ietverto informāciju, neiegūstot iepriekšēju profesionālu konsultāciju.

© Visas autortiesības pieder AS BDO Law. Visas tiesības aizsargātas.